

Avfallsplan Simrishamns och Tomelilla kommuner

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE I SIMRISHAMN 2006-08-28

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE I TOMELILLA 2006-10-23

Kretslopp
2006-2010

Denna *Avfallsplan* bildar tillsammans med dokumentet *Föreskrifter om avfallshantering* renhållningsordning för de båda kommunerna Simrishamn och Tomelilla. En renhållningsordning är ett lagstadgat verktyg för att styra, utveckla och följa upp kommuners avfallshantering.

De båda kommunerna Simrishamn och Tomelilla är tillsammans med ytterligare tolv sydsånska kommuner delägare i Sysav – Sydsånskes Avfallsaktiebolag. Delägarkommunerna arbetar tillsammans med Sysav kring samordnad och enhetlig avfallsplanering i Sydsånske. Detta engagemang bildar stommen i målformuleringar och intentioner för det gemensamma sydsånska kretsloppsarbetet 2006-2010, som visar regionens samlade inriktning kring avfallshandringen de kommande åren. Kretsloppssymbolen visar med form och färg både gemenskap och kontinuerligt samarbete i hela Sysavregionen.

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Renhållningsordning	4
1.2	Sysav	4
1.3	Simrishamns och Tomelilla kommuner	5
1.3.1	Beskrivning	5
1.3.2	Kommunal avfallsorganisation	6
1.4	Regional avfallsplanering	6
1.5	Avfallsplaneringens omfattning	6
1.6	Uppföljning av tidigare avfallsplaner	7
2	Mål och handlingsplaner	8
2.1	Målstruktur	8
2.1.1	Nationella mål	8
2.1.2	Skånes miljömål och handlingsprogram	8
2.2	Sysav-regionens mål om avfallshantering	9
2.2.1	Motto, vision, kärnvärden och regionala inriktningsmål	9
2.2.2	Konkreta mål för Sysav-regionen	9
2.3	Mål och strategier för att nå inriktningsmålen i Simrishamns och Tomelilla kommuner	11
3	Fakta om avfall i Sydsåne och i Simrishamns och Tomelillas kommuner	12
3.1	Insamlingsssystem för hushållsavfall	12
3.1.1	Allmänt	12
3.1.2	Simrishamns och Tomelillas kommuner	12
3.1.3	Återvinningscentraler	13
3.1.4	Miljöstationer	14
3.2	Avfall som omfattas av producentansvar	14
3.3	Övrig sortering i Sysavs regi	15
3.4	Förhållanden som påverkar avfallets mängd och sammansättning	15
3.5	Insamlade mängder hushållsavfall regionalt 2005 samt trender	16
3.5.1	Insamlade mängder hushållsavfall i Simrishamns och Tomelilla kommuner	16
4	Avfallsbehandling i Sydsåne	17
4.1	Energiutvinning ur avfall	18
4.2	Biologisk behandling	18
4.2.1	Central biologisk behandling	18
4.2.2	Biologisk behandling i lokalt	18
4.3	Farligt avfall och elektronikåtervinning	18
4.4	Materialåtervinning (inkl. återanvändning)	18
4.5	Avfallsupplag – deponering	19
4.6	Avslutade deponier inkl bedömning av risk	19
5	Samråd och miljöbedömning	21
5.1	Beskrivning av samråd	21
5.2	Miljöbedömning av avfallsplanen	21
Bilagor		
Bilaga 1.	Mål, åtgärder och uppföljning	22
Bilaga 2.	Avfallsstatistik Simrishamns och Tomelilla kommuner	23
Bilaga 3.1	Sysavs behandlingsanläggningar	25
Bilaga 3.2	Övriga behandlingsanläggningar inom Sysav-regionen	27
Bilaga 4.	Återvinningsstationer i Simrishamns och Tomelilla kommuner	28
Bilaga 5.	Miljöbedömning av avfallsplanen	30
Bilaga 6.	Projektorganisation m m	32
Bilaga 7.	Definitioner och ordförklaringar	34

1 Inledning

I denna avfallsplan beskrivs den planerade verksamheten inom avfallsområdet för perioden 2006-2010, dels inom Sysav-regionen och dels inom Simrishamns och Tomelilla kommuner. Avfallsplanen består av tre delar:

Del 1 – Mål och åtgärder för hållbar avfallshantering. Kapitel 2.

Del 2 – En beskrivning av avfallshanteringen i Sydsåne och Simrishamns och Tomelilla kommuner. Kapitel 3 och 4.

Del 3 – Beskrivning av samrådsprocessen för Simrishamns och Tomelilla kommuners renhållningsordning samt miljöbedömning av avfallsplanen. Kapitel 5.

En förteckning med definitioner och förklaringar av begrepp som används i denna avfallsplan finns i bilaga 7. Organisationen för framtagandet av avfallsplanen beskrivs i bilaga 6.

1.1 RENHÅLLNINGSORDNING

Miljöbalken (15 kap. 11 §) ställer krav på att alla kommuner ska ha en renhållningsordning som består av två delar:

- De föreskrifter för hantering av avfall som gäller i kommunen.
- En avfallsplan.

Renhållningsordningen är ett verktyg för att styra, utveckla och följa upp avfallshanteringen i kommunen. Den kommunala renhållningsordningen antas av kommunfullmäktige.

Simrishamns och Tomelilla kommuner bildade 1973-1974 gemensamt renhållningsbolag och har sedan dess haft samma utformning av policy och riktlinjer inom renhållningsområdet. Kommunerna har inför denna revidering av renhållningsordningen valt att fortsätta detta samarbete. Föreliggande dokument utgör således Simrishamns och Tomelilla kommuners avfallsplan, som tillsammans med kommunernas gemensamma föreskrifter om avfallshantering är kommunernas renhållningsordning.

Vad en avfallsplan skall innehålla regleras i "Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i kommunal avfallsplan (SNFS 1991:3)". Denna har dock blivit föråldrad och genomgår just nu revidering med hänsyn till nya förhållanden vad gäller ansvarsfördelning, visioner och lagstiftning inom svensk avfallshantering. Denna avfallsplan bygger på remissförslaget om ny föreskrift snarare än den gällande föreskriften.

1.2 SYSAV

Sysav, Sydsånes avfallsaktiebolag, är ett kommunägt bolag med uppgift att svara för den regionala avfallshanteringen åt de 14 kommunerna i södra Skåne och därmed projektera, bygga, utbygga och driva de regionala behandlingsanläggningar och de avfallsanläggningar som behövs för att kunna omhänderta, återvinna och behandla avfall. Detta regleras i ett konsortialavtal som gäller till och med år 2025. Konsortialavtalet är ett samarbetsavtal som ingåtts av Sysavs samtliga delägarkommuner.

De 14 kommunerna som ingår i Sysav är Burlöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Staffanstorps, Svedala, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge och Ystad. Kommunerna hade tillsammans ca 635 000 invånare vid årsskiftet 2005/2006.

Insamling och transport av avfall i de 14 delägarkommunerna sköts av kommunerna själva eller av entreprenörer som anlitas av kommunerna.

Sysav har två helägda dotterbolag:

- Sysav Utveckling, som driver forskning och utveckling och
- Sysav Biotec, där all biologisk hantering av avfall är samlat.

Sysav är också hälftenägare i:

- AB Sydåtervinning som arbetar med hantering och återvinning av returpapper, pappersförpackningar, kartong, wellpapp, m m.
- ÅGAB Syd AB som återvinner sk "tung massor" i form av grus, asfalt och betong, m m.
- PULS AB med tjänster som slamsugning, högtrycksspolning, cisternrengöring mm.

Sysav har även ett samarbetsavtal med Malmö kommun om att gemensamt driva Malmö Återbyggedepå för mottagning, sortering och försäljning av begagnat byggmaterial.

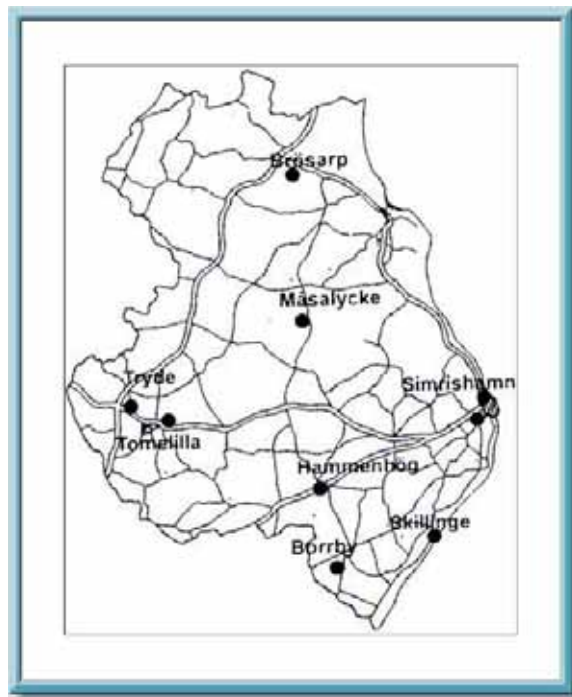
1.3 SIMRISHAMNS OCH TOMELILLA KOMMUNER

1.3.1 Beskrivning

Figur 1 : Karta över Simrishamns och Tomelilla kommuner.

Simrishamns och Tomelilla kommuner ligger i sydöstra Skåne och utgör hjärtat i Österlen. Här bor ca 32 160 invånare (permanentboende).¹⁾ Befolkningsutvecklingen förväntas bli positiv. Under sommarmånaderna ökar befolkningen betydligt eftersom många säsonsboende kommer för att nyttja sina skånegårdar och fritidshus. Uppskattningsvis är ca 60 000-70 000 personer boende i kommunerna under sommarmånaderna. Antalet hushåll i kommunerna är ca 20 000, varav 75 % bor i en- och tvåbostadshus och 25 % bor i flerbostadshus. Antalet fritidshus är 4 000 st.²⁾

Simrishamns och Tomelilla kommuner har ett varierat näringsliv där en- och fåmansföretag dominerar. Antalet arbetsställen är ca 4 400.³⁾ Verksamhetsgrenarna som dominerar är tillverkningsindustri, jordbruk, fiske och fruktodling. Största företagen är Plastal AB i Simrishamn (ca 400 anställda), följt av Skånemejerier i Tomelilla (ca 150 anställda) och Swegon i Tomelilla (ca 120 anställda). Av de företag och verksamheter som är aktiva i kommunerna har ca 250-300 st abonnemang på hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall.

¹⁾ Befolkningsstatistik: 19 470 i Simrishamn, 12 561 i Tomelilla

²⁾ Statistik fritidshus: 3 063 st i Simrishamn, 930 st i Tomelilla

³⁾ Statistik arbetsställen för år 2004: 2 707 i Simrishamn, 1 685 i Tomelilla. Källa: SCB

1.3.2 Kommunal avfallsorganisation

På uppdrag av kommunfullmäktige i Simrishamns och Tomelilla kommuner ansvarar Österlens Kommunala Renhållnings AB (ÖKRAB) för hanteringen av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, inklusive farligt avfall från verksamheter, i båda kommunerna. Den 1 januari 2004 gick ÖKRAB samman med Sysav, men ÖKRAB finns fortfarande kvar som bolag och har som tidigare hand om själva avfallshanteringen.

All avfallshämtning samt insamlingen av latrin, trädgårdsavfall och grovavfall sköts på entreprenad. Tjänsterna upphandlas med fem till sju års intervall. Nuvarande avtal gäller för kontraktperioden 2002-04-01 t.o.m 2009-03-31.

1.4 REGIONAL AVFALLSPLANERING

För att uppnå en samordnad och enhetlig avfallsplanering i regionen, har kommunerna inom Sysav-regionen samarbetat med framtagandet av den senaste renhållningsordningen, både vad gäller att ta fram föreskrifter som att genomföra avfallsplaneringen. Detta ger en rad vinster, t ex

- Dagens avfallshantering är komplex, och kräver regional samordning för att uppfylla de höga kraven på teknik, miljö och administration. Avfallsplaneringen blir därmed mer hållbar genom att samordnas regionalt.
- Förbättrad möjlighet att nå uppsatta mål genom möjlighet till samordning av genomförande av åtgärder.
- Hög igenkänningsfaktor och möjlighet till jämförelse mellan kommunerna, till nytta för såväl hushåll och verksamheter inom regionen som kommunernas egna tjänstemän och politiker som arbetar med frågor som rör avfallshantering.

Tre regionala inriktningsmål har utarbetats i samverkan mellan Sysav och dess delägar-kommuner. Åtgärder för att uppfylla målen kräver aktiviteter och engagemang från såväl Sysav som ägarkommunerna.

Kommunerna har utgått från inriktningsmålen när den egna lokala avfallsplaneringen har genomförts. Dessa har sedan anpassats lokalt och eventuellt kompletterats med andra miljömål som finns inom kommunerna.

Parallellt med kommunernas avfallsplanering har Sysavs verksamhet planerats i Sysavs kretsloppsplan. Även i denna planering ingår de regionala målen som en central del.

Till inriktningsmålen har mätbara delmål och åtgärder utformats, på regional såväl som på kommunal nivå. Avsikten är att möjliggöra en årlig uppföljning av delmålen på regional nivå.

1.5 AVFALLSPLANERINGENS OMFATTNING

Avfallsplanen omfattar främst sådant avfall som ligger inom kommunernas ansvarsområde, dvs hushållsavfall och så kallat därmed jämförligt avfall (inklusive hushållens farliga avfall), insamling av småbatterier, och insamling av farligt avfall från verksamheter.

Detta omfattar följande avfallsslag:

- 1 Kär- och säckavfall
- 2 Grovavfall (exklusive skrymmande el- och elektronikavfall)
- 3 Bioavfall
- 4 Latrin
- 5 Slam från enskilda avlopp
- 6 Slam från fettavskiljare
- 7 Farligt avfall från hushållen och verksamheter
- 8 Småbatterier

Dessa avfallsslag beskrivs med avseende på mängder och hantering, och det är också dessa som inriktningmålen och övriga mål främst berör.

Avfall som kommunerna inte ansvarar för, dvs avfall som omfattas av producentansvar samt icke farligt avfall från verksamheter, beskrivs översiktligt och i den mån uppgifter finns tillgängliga. I den mån det går att påverka berörs målen av dessa avfallsslag.

1.6 UPPFÖLJNING AV TIDIGARE AVFALLSPLANER

Simrishamns och Tomelilla kommuners tidigare avfallsplan är från 1991 med tillägg från 2001. För utvecklingen av kommunernas avfallshantering antogs i samband med tillägget 2001 ett handlingsprogram med ett antal åtgärder. Nuläget vad gäller vidtagna respektive återstående åtgärder sammanställs och kommenteras översiktligt i tabell nedan.

Tabell 1 : Uppföljning av åtgärder som fastställdes i 2003 års avfallsplan

Åtgärder	Fastställd tidpunkt	Ansvarig	Status årsskiftet 2005/2006
Avfallsinventering inför ny avfallsplanering	2003	Ö ¹⁾	Klart
Ny avfallsplanering	2004	S ²⁾	Klart i och med detta dokument
Kvalitets- och miljöledning ISO 9000 resp ISO 14000	2002	S	Klarat 2005-09-01
Avtal om elektronikavfall och system för insamling	2001	S	Klart
Källsorteringsförsök	2002-05	Ö	Pågår
Utökad service för trädgårdsavfall	2002	Ö	Klart
Energiutvinning ur brännbart hushållsavfall	2003	S	Klart
Utred samarbete om brännbart avfall från företag	2001	S	Klart
Utvecklingsprojekt tillsammans med Sysav	2003-06	Ö+S	Klart
Metod för slamtömning med avvattning	2001	Ö	Inte aktuellt
Utredning om hantering av slam från avloppsverk	2001-02	Ö	Pågår
Utredning om hantering av fetthaltigt slam	2001	S	Pågår
Omställningsplan för Måsalycke	2001	S	Klart
Ansökan för omprövning av Måsalycke	2001	S	Klart
Dispens mot deponeringsförbudet 2002	2001	S	Klart

¹⁾ Ö - ÖKRAB

²⁾ S - Sysav

De allra flesta av åtgärderna i tidigare handlingsprogram har genomförts. Ansvaret för att genomföra åtgärderna har främst åvilat ÖKRAB och Sysav. Kvarvarande åtgärder är antingen medtagna i denna avfallsplan eller så har de inte bedömts som relevanta i dagsläget. Föreliggande avfallsplan ersätter helt den tidigare.

2 Mål och handlingsplaner

2.1 MÅLSTRUKTUR

2.1.1 Nationella mål

Sveriges Riksdag har satt upp nationella mål för miljö kvaliteten inom 16 områden. Till dessa har riksdagen vid olika tillfällen beslutat om delmål till och med 2020. Delmålen anger inriktning och tidsperspektiv för att uppnå miljö kvalitetsmålen.

I Sveriges nationella avfallsplan, Strategi för hållbar avfallshantering, som beslutades om i september 2005, beskrivs hur avfallshanteringens påverkan på de nationella miljömålen. Avfallshanteringens är främst placerad under målet "God bebyggd miljö", men berör även indirekt andra miljö kvalitetsmål, t ex målen inom området "Frisk luft" och "Giffri miljö".

Följande delmål till "God bebyggd miljö" rör avfallshanteringens:

Den totala mängden genererat avfall ska inte öka och den resurs som avfall utgör ska tas tillvara i så hög grad som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Särskilt gäller att:

- Mängden deponerat avfall exklusive gruvavfall ska minska med minst 50 % till år 2005 räknat från 1994 års nivå.
- Senast år 2010 ska minst 50 % av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning inklusive biologisk behandling.
- Senast år 2010 skall minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.
- Senast år 2010 skall matavfallet och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier med mera återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till växtodling.
- Senast år 2015 ska minst 60 % av fosforföroreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.

Mer information om de nationella miljömålen finns på Miljömålsportalen, www.miljomal.nu

2.1.2 Skånes miljömål och handlingsprogram

Länsstyrelsen i Skåne län har, på uppdrag av regeringen, preciserat, konkretiserat och anpassat de nationella målen till den regionala nivån i Skånes miljömål och handlingsprogram. Målen som berör avfallshantering har inordnats i delmålen i kap 2.2 nedan.

Länsstyrelsen följer årligen upp Skånes miljömål och handlingsprogram. Resultatet redovisas i rapporten "Miljö tillståndet i Skåne".

2.2 SYSAV-REGIONENS MÅL OM AVFALLSHANTERING

2.2.1 Motto, vision, kärnvärden och regionala inriktningsmål

All verksamhet som bedrivs inom Sysav följer mottot: *"Mesta möjliga återvinning – Minsta möjliga deponering"*. Utöver detta finns visionen om att *avfallsmängden och avfallsets farlighet ska minska*.

Mottot har tillsammans med de nationella miljökvalitetsmålen legat till grund för och visat vägen för att ta fram regionala inriktningsmål. Tre prioriterade, övergripande inriktningsmål för avfallshanteringen inom regionen under 2006-2010 har formulerats.

Dessa är:

- Farligt avfall skall omhändertas på ett miljöriktigt sätt.
- Lättnedbrytbart organiskt avfall ska så långt som möjligt behandlas biologiskt.
- Förbättra den höga nyttjandegraden av resurser i form av material och energi i avfallet.

De regionala inriktningsmålen delas av alla Sysavs 14 delägarkommuner.

Fyra kärnvärden har identifierats som centrala i strävan att uppnå målen: *delaktighet, kundanpassning, god resurshushållning och kostnadseffektivitet*. Dessa skall genomsyra de delmål och åtgärder som föreslås för att nå målen.

2.2.2 Konkreta mål för Sysav-regionen

De övergripande inriktningsmålen har brutits ned i konkreta mätbara delmål. Målsättningen är att dessa skall vara uppfyllda under denna avfallsplans livslängd, dvs senast år 2010. Både Sysavs verksamhet och verksamheten inom Sysavs ägarkommuner bidrar till att målen uppfylls.

Nedan presenteras delmålen till inriktningsmålen. Utgångspunkten utgörs av nuläget som här beskrivs summariskt. En mer detaljerad nulägesbeskrivning finns i avfallsplanens kapitel 3-4.

Till delmålen kopplas handlingsplaner med åtgärder och strategier. Dessa redovisas i bilaga 1.

I. Farligt avfall skall omhändertas på ett miljöriktigt sätt

Nuläge och förutsättningar:

Farligt avfall från hushållen och verksamheter inom regionen samlas in och behandlas av Sysav eller annan aktör. Den stora delen av det farliga avfallet omhändertas därmed på ett miljöriktigt godtagbart sätt. Nationella studier har dock visat att allt farligt avfall inte sorteras ut. Det farliga avfallet som inte omhändertas på rätt sätt är en liten, men för miljön mycket betydande avfallsström. Inom denna avfallsplans tidsrymd fokuserar målet på att se till att allt farligt avfall hamnar i rätt insamlingsystem, dvs att mängden farligt avfall som felsorteras minskar.

Uppfyllandet av målet är starkt kopplat till att hushållen och verksamheterna vet *vad som är farligt avfall* och vet *var de ska lämna* det farliga avfallet. Det är alltså i hög grad en informationsfråga, varför delmål, åtgärder och uppföljning kopplas till kunskapsnivån om det farliga avfallet.

Följande delmål formuleras:

1. 2010 skall hushållens kunskap om vad som är farligt avfall och hur det skall hanteras vara förbättrad i förhållande till dagens nivå.
2. 2010 skall verksamheternas kunskap om vad som är farligt avfall och hur det skall hanteras vara förbättrad i förhållande till dagens nivå.

II. Lättnedbrytbart organiskt avfall ska så långt som möjligt behandlas biologiskt

Nuläge och förutsättningar:

I nuläget sker biologisk behandling av park- och trädgårdsavfall i kommunernas / Sysavs regi. Sysav planerar nu för utökad biologisk behandling genom en biogasanläggning. Då verksamheten är ny för bolaget, kommer fokus inom avfallsplanens tidsrymd att ligga på att uppnå en så hög kvalitet på insamlat material som möjliggör att resurserna i avfallet kan nyttjas samt på driftoptimering. Kommunernas fokus för att uppnå målet blir att bygga upp de insamlingssystem som krävs.

Sammantaget är det genväret från kommunerna med att starta upp insamlingen av avfallet i kombination med hur snabbt behandlingskapaciteten kan byggas upp som styr vilka årliga mängder insamlat och behandlat avfall som kan uppnås under perioden. Delmålet nedan är formulerat som en miniminivå, men resultatet kan bli högre.

Följande delmål formuleras:

Insamlings- och behandlingssystem byggs upp så att minst 25 000 ton bioavfall kan samlas in och behandlas biologiskt senast 2010. Behandlingen sker inledningsvis i samverkan med Malmö VA-verk. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till kretsloppet.

III. God resurshushållning genom återanvändning, materialåtervinning och energiutvinning ur avfall

Nuläge och förutsättningar:

Av den mängd avfall totalt från hushåll och verksamheter som levererats till Sysav-koncernen nyttiggörs i dagsläget drygt 90 % och mindre än 10 % deponeras. Resultatet beror på en samverkan mellan allmänhetens källsortering, insamlingssystem för olika slags avfall och Sysavs sortering och behandlingsmetoder. Nivån för nyttiggörandet är mycket hög, och för att bibehålla den nivån krävs ett ständigt förbättringsarbete, där nya kostnadseffektiva möjligheter för att förbättra utnyttjandet av material och energi undersöks kontinuerligt.

Fokus på avfallshanteringen i Sysav ligger därför i detta läge på att förbättra det existerande systemet för resursutnyttjande. Utöver delmålen nedan, kan även inriktningsmål 2 om biologisk hantering sorteras under detta.

Följande delmål formuleras:

1. Sorteringen av tidningar och förpackningar skall förbättras.
2. Sorteringen av övrigt glas och metaller skall förbättras.
3. Marknaden för återvunnet material ska förbättras genom att krav på användning av återanvänt eller återvunnet material ökar vid inköp.

Delmål 1 och 2 innebär att materialutnyttjandet ökar. Förbättrad sortering av glas och metall, både förpackningar och annat avfall, innebär vidare att mängden slagg efter förbränningen minskar och att energiutbytet i förbränningsprocessen blir ännu bättre.

Delmål 3 innebär att materialutnyttjandet påverkas indirekt genom att drivkraften från marknaden ökar för de avfallsslag som det finns mest användningsområden för. På så sätt skapas långsiktigt hållbara system för återvinning.

2.3 MÅL OCH STRATEGIER FÖR ATT NÅ INRIKTNINGSMÅLEN I SIMRISHAMNS OCH TOMELILLA KOMMUNER

Simrishamns och Tomelilla kommuner står bakom de för Sysav-regionen gemensamma inriktningsmålen med tillhörande delmål. För att bidra till att dessa uppfylls planerar Simrishamns och Tomelilla kommuner att aktivt arbeta med de åtgärder och strategier som finns redovisade i bilaga 1 och som är relevanta för respektive kommun.

3 Fakta om avfall i Sydkåne och i Simrishamns och Tomelillas kommuner

3.1 INSAMLINGSSYSTEM FÖR HUSHÅLLSAV FALL

3.1.1 Allmänt

Kommunerna har ett lagstadgat ansvar för insamling och hantering av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, samt har möjlighet att ta ett utökad ansvar för insamling av farligt avfall, om det behövs av hälso- eller miljöskäl. 11 av Sysavs 14 ägarkommuner, däribland Simrishamns och Tomelilla kommuner, har tagit det utökade ansvaret för insamling av farligt avfall.

Insamlingen av hushållsavfall sköts av kommunerna i egen regi eller av entreprenörer anlätade av kommunerna. Systemet som finns i Sysav-regionen för insamling av avfall från hushåll bygger på en kombination av hämtning vid fastighet och avlämning vid återvinningscentraler. Förpackningar och returpapper med producentansvar avlämnas på återvinningsstationer som drivs av producenternas via sammanslutningen FTI, Förpacknings- och Tidningsinsamlingen.

Sysav har fått uppdraget av kommunerna att samla in farligt avfall från hushållen och småbatterier. Småbatterier samlas i huvudsak in via batteriholkar ute i kommunerna. Utöver detta samlas farligt avfall från hushållen in via miljöstationer som placerats ut vid ett antal bensinstationer och de återvinningscentraler som finns i Sysav-regionen.

3.1.2 Simrishamns och Tomelillas kommuner

Nedan beskrivs i mer detalj insamlingsystemet för hushållsavfall i Simrishamns och Tomelillas kommuner.

HUSHÅLLSKÄRLSHÄMTNING

Hushållsavfall insamlas mestadels i plastkärl på hjul, storlekarna 130 l till 660 l. Containerar finns i undantagsfall vid flerbostadshus. Hämtning av hushållsavfall från en- och tvåfamiljsbostäder utförs normalt en gång varannan vecka och från flerfamiljebostäder en gång per vecka. Från fritidshus sker hämtning normalt varannan vecka under maj t.o.m. augusti och var fjärde vecka under september t.o.m. april.

Insamlat hushållsavfall transporteras till Sysavs avfallsanläggning på Måsalycke för omlastning, varefter avfallet transporteras till Spillepeng i Malmö för energiutvinning genom förbränning.

Figur 2.
Återvinningscentraler inom Sysav-regionen

GROVAVFALL

Hushållen får själva transportera sitt grovavfall till återvinningscentralerna i kommunerna. Grovavfall kan även mot självkostnadspris hämtas fastighetsnära efter budning till ÖKRAB. Endast ett fåtal abonnenter utnyttjar servicen med den fastighetsnära hämtningen.

TRÄDGÅRDSAVFALL

Trädgårdsavfall får inte blandas med annat hushållsavfall. I första hand rekommenderar kommunerna hemkompostering. Saknas möjlighet för egen hantering av trädgårdsavfallet, kan ett särskilt grönavfallsabonnemang beställas. Vid grönavfallsabonnemang sker hämtning i separata kärl, normalt varannan vecka från mitten av mars till november/december. Beställning av kärlabonnemang görs hos ÖKRAB. I dagsläget abonnerar 1 540 hushåll på denna tjänst.⁴⁾ Enskilda hushåll kan också själva transportera och lämna trädgårdsavfall från den egna fastigheten till återvinningscentralerna.

Det fastighetsnära insamlade trädgårdsavfallet respektive det som lämnats på återvinningscentralerna körs till komposteringsanläggning på Måsalycke för produktion av kompostjord.

BIOAVFALL

Biologiskt lättnedbrytbart livsmedelsavfall/bioavfall får komposteras om det kan ske utan risk för skada på människors hälsa och miljö och om komposteringen sker i godkända behållare. För hemkompostering krävs anmälan till respektive kommunens nämnd för miljöfrågor.

FARLIGT AVFALL

Hushållens farliga avfall kan lämnas på miljöstationerna, inklusive återvinningscentralernas miljöstationer. Batterier kan dessutom lämnas till alla försäljningsställen som återtar batterier. Läkemedelsavfall kan lämnas på apoteken.

Simrishamns och Tomelillas kommuner har med stöd av 15 § avfallsförordningen beslutat om utökat ansvar för farligt avfall vilket innebär att även farlig avfall från yrkesverksamhet samlas in och transporteras bort genom kommunernas försorg. Via ett samarbetsavtal mellan kommunerna i södra Skåne ansvarar Sysavs Kemiavdelning för insamling och behandling av allt farligt avfall som uppkommer i kommunen. Avtalet gäller till och med utgången av 2015.

LATRIN

Hämtning av latrin sker vid fastigheter som inte är anslutna till kommunalt avlopp eller som saknar eget avloppssystem. Latrin samlas upp i täta engångskärl som byts, försluts och ställs ut av fastighetsinnehavare för hämtning, normalt en gång per vecka.

SLAM FRÅN ENSKILDA AVLOPPSANLÄGGNINGAR

Slam från enskilda slutna tankar och slamavskiljare hämtas av kommunernas entreprenör. Hämtning av slam sker efter behov, dock minst en gång per år. Slam från slutna tankar och slamavskiljare töms för behandling i kommunalt avloppsverk.

3.1.3 Återvinningscentraler

Sysav driver 15 återvinningscentraler inom regionen. Utöver de återvinningscentraler som Sysav driver finns inom några kommuner lokala återvinningscentraler.

I Simrishamns och Tomelilla kommuner finns tre återvinningscentraler. Simrishamns kommuns invånare hänvisas i första hand till Simrishamns återvinningscentral på Fabrikgatan i Simrishamn och till Måsalycke återvinningscentral. Kommuninvånarna i Tomelilla hänvisas på samma sätt i första hand till Tomelilla återvinningscentral på Östra Utfartsvägen i Tomelilla.

⁴⁾ Statistik grönavfallsabonnemang: 1 270 st i Simrishamn, 270 st i Tomelilla

På återvinningscentralerna får avlämnas källsorterat material till återvinning eller återanvändning. Det är bl a material i form av tidningar, wellpapp, glas, komposterbart trädgårdsavfall, trä, vitvaror, skrot, el- och elektronikavfall, avfall till förbränning med energiutvinning som tas emot. Avlagda ting för insamling till återanvändning tas emot via hjälporganisationer. Även farligt avfall, såsom färg-, lack- och limrester, spilloljor, lösningsmedel, sprayflaskor, bilbatterier, småbatterier och lysrör, tas emot.

El- och elektronikavfall som omfattas av producentansvar får lämnas av hushåll och företag. På Spillepens avfallsanläggning finns dessutom en återvinningscentral avsedd enbart för småföretagare. Från april 2005 ges småföretagare möjlighet att mot ersättning lämna källsorterat avfall, dock inte farligt avfall, på alla återvinningscentraler i regionen.

3.1.4 Miljöstationer

Sysav driver 42 miljöstationer inom regionen.

I Simrishamns och Tomelilla kommuner finns nio miljöstationer:

- Måsalycke återvinningscentral/Måsalycke avfallsanläggning
- Simrishamns återvinningscentral
- Simrishamn: Storgatan, Preem bensinstation
- Skillinge: Norsk Hydro, Skillingemacken
- Hammenhög: Din-X, Johnnys mack
- Borrby: Bröderna Jeppssons Bilverkstad, Sandbyvägen
- Tomelilla återvinningscentral
- Tryde: Statoil
- Brösarp: Bröderna Levins Bensin & Verkstads AB

På miljöstationerna kan enskilda hushåll lämna in sorterat farligt avfall samt batterier. Miljöstationerna är tillgängliga under den tid då återvinningscentralerna och bensinstationerna är öppna.

3.2 AVFALL SOM OMFATTAS AV PRODUCENTANSVAR

Producentansvaret utvecklas hela tiden och gäller nu för tidningar, förpackningar av plast, glas, metall, papper, kartong och wellpapp samt för däck, bilar och elektriska och elektroniska produkter. Producenterna ska tillhandahålla lämpliga insamlingssystem för att underlätta för hushåll och andra att sortera ut och lämna sitt producentansvarsavfall. Det innebär att kommunerna inte har något ansvar för insamling, transport och behandling av de olika produkterna och förpackningarna. Däremot ansvarar kommunerna för information om insamlingssystemen till allmänheten. Som hushåll eller annan konsument är var och en skyldig att sortera ut och lämna producentansvarsavfallet i de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

Producenterna har gått ihop i särskilda materialbolag vilka ansvarar för insamling och återvinning. Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) är en sammanslutning mellan de fem materialbolagen Plastkretsen, Svensk Returkartong, MetallKretsen, Pressretur och Svensk GlasÅtervinning⁵⁾. Syftet med FTI är att effektivisera och förbättra driften av återvinningsstationerna och verka för ett långtgående samarbete mellan materialbolag, kommuner och entreprenörer.

ÅTERVINNINGSTATIONER

I kommunerna finns 24 st återvinningsstationer dit hushållen själva kan lämna returpapper och förpackningar. Återvinningsstationernas placering samt vilka fraktioner som mottas på respektive insamlingsplats redovisas i bilaga 4. Vid vissa återvinningsstationer förekommer även batteriholkar för småbatterier och behållare för insamling av begagnade kläder.

Materialbolagen kan även i vissa fall erbjuda villaföreningar, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar m.fl. fastighetsnära hämtning av tidningar och förpackningar, i regel mot särskild avgift. I dagsläget förekommer ca 140 st hämtställen av denna tjänst.

⁵⁾ Förpacknings- och Tidningsinsamlingen ägs av Plastkretsen, Svensk Returkartong, MetallKretsen och Pressretur. Svensk GlasÅtervinning är däremot inte delägare, men ingår som samarbetspartner och är representerade i styrelsen samt deltar i utformningen av FTI.

EL- OCH ELEKTRONIKAVFALL

EI- och elektronikavfall kan hushållen lämna på återvinningscentralerna eller återlämna till alla försäljningsställen vid köp av ny produkt.

Lysrör, energilampor och glödlampor lämnas på miljöstationerna.

3.3 ÖVRIG SORTERING I SYSAVS REGI

Utöver hushållens möjlighet till källsortering via insamlingssystemet som beskrivs ovan bedrivs i Sysavs regi central sortering med syfte att öka mängden insamlat material till resursutnyttjande.

VERKSAMHETSAVFALL

Blandat avfall som har samlats in från verksamheter sorteras så att enbart det som är av sådan kvalitet eller av sådant material att det inte går att resursutnyttja deponeras. Detta sker på fyra av Sysavs avfallsanläggningar (Spillepeng i Malmö, Albäcks i Trelleborg, Måsalycke i S:t Olof och Hedeskoga i Ystad).

RESTER FRÅN AVFALLSFÖRBRÄNNING

Brännbart avfall som energiutvinns i Sysavs förbränningsanläggning innehåller vanligtvis en del metaller som inte är brännbara men går att återanvända. Dessa sorteras ut från förbränningsresten slagg på Spillepengs avfallsanläggning i Malmö och avyttras.

Slagget är därefter av sådan kvalitet att det efter viss vidarebehandling går att återvinna såsom fyllnadsmaterial vid t ex vägbyggen. På så sätt utnyttjas även de inerta beståndsdelarna i avfallet från förbränningen.

3.4 FÖRHÅLLANDEN SOM PÅVERKAR AVFALLETS MÄNGD OCH SAMMANSÄTTNING

HUSHÅLLSAVFALL

Avfallets mängd och sammansättning beror på en rad olika faktorer. En ökad konsumtion har hitintills återspeglats av en liknande ökning av mängden hushållsavfall. På nationell nivå har sammansättningen av säck- och kärlavfall förändrat betydligt i och med en ökad källsortering och återvinning.

En studie som Svenska renhållningsverksföreningen RVF genomfört⁶⁾ visar att säck- och kärlavfall 2004 bestod till nästan hälften av bioavfall. En annan stor fraktion är förpackningar. Övriga fraktioner är tidningar, trädgårdsavfall, blöjor, övrigt brännbart, textilier och övriga avfallsslag. Samma studie visar även att det finns vissa skillnader i mängd och sammansättning beroende på om avfallet uppkommer i villa- eller flerbostadshushåll. Skillnaden beror till största del på att det i ett villahushåll bor fler personer än i ett flerbostadshushåll. Plockanalyser visar att säck- och kärlavfall från flerbostadshushåll innehöll 4 procentenheter mer tidningar och förpackningar än restavfall från villahushåll. Villahushåll hade i sin tur 5 procentenheter mer komposterbart material i sitt säck- och kärlavfall än flerbostadshushåll. Plockanalyserna visar att det genomsnittliga villahushållet idag producerar 4,8 kg bioavfall på en vecka medan det genomsnittliga hushållet i flerbostadshus producerar 2,9 kg. I detta sammanhang kan det konstateras att det i Simrishamn och Tomelilla bor flest innevånare i en- och tvåbostadshus (75% av hushållen). Det som kännetecknar kommunerna är att de är glesbygdskommuner med stora fluktuationer i avfallsmängder mellan sommar och vinter. Detta gäller framför allt Simrishamns kommun.

Jämfört med storstadsbebyggelse har Simrishamn och Tomelilla relativt liten del flerbostadshus. Den fjärdedel som bor i lägenheter har under senaste åren fått sin renhållning förändrad i och med att sopnedkasten tagits bort och ersatts med separata hus för avfallshantering. Där har i de flesta fall ordnats en mindre sortering så att de boende kunnat sortera ut sina olika förpackningar. Man har inte kunnat registrera någon minskning av det avfall som lämnas till förbränning men då detta projekt är relativt nytt lär något resultat inte kunna avläsas förrän under 2006.

⁶⁾ Svenska renhållningsverksföreningen RVF. 2005. Trender och variationer i hushållsavfallens sammansättning, plockanalys av hushållens säck- och kärlavfall i sju svenska kommuner. RVF rapport 2005:05.

VERKSAMHETSAVFALL

Mängden uppkommet industriavfall styrs av faktorer såsom konjunktur, industriell struktur, utveckling av renare teknik samt krav på rening av utsläpp.⁷⁾

Österlen har under många år präglats av livsmedelsföretag och turistnäring. Idag har många av livsmedelsföretagen försvunnit eller minskat sin personal. När deponiförbudet trädde i kraft 2005 började Sysav karakterisera allt avfall som behövde läggas på deponi. Livsmedelsindustrin alstrar mycket slam vilket tidigare lagts på deponi på Måslycke avfallsanläggning. Biologisk behandling i form av rötning förekommer i Kristianstad (Kristianstads Avfalls AktieBolag, KRAB), dit verksamheter skickar sitt industriella biologiska avfall, samt i framtiden även på Sysavs avfallsanläggning i Malmö. (Idag jobbar Sysav för att styra över detta avfall till biologisk behandling hos Sysavs dotterföretag Sysav Biotech.) Om fiskenäringen minskar blir den biologiska avfallsmängden mindre. Skulle turistnäring fortsätta utvecklas kan mera bioavfall alstras från restauranger m m.

Då kommunen inte har ansvar för avfall från företag/verksamheter saknas heltäckande statistik för detta avfall.

När det gäller näringslivet har området under den senaste tiden drabbats av en rad nedläggningar och neddragningar. År 2001 tog Måsalycke avfallsanläggning emot ca 6 000 ton brännbart avfall till sorteringsplattan, idag har detta halverats. Detta beror dels på att industriavfallet inte längre är monopolskyddat och att utomstående aktörer forslar avfallet till andra anläggningar, dels på att vi har mindre industriavfall i regionen. Det avfall som kommer till Måsalycke avfallsanläggning idag är mest brännbart avfall. Största delen kommer från Plastal i Simrishamn som tillverkar plastprodukter men i den brännbara fraktionen finns även avfall från affärsrörelser. En del avfall kommer även från diverse byggfirmor, bl a Skanska har avtal med Sysav. När det gäller det farliga avfallet hämtas största delen av Sysav Kemi (LOTS-systemet används av flera verksamheter) men andra transportörer förekommer även i området, så som Skånska Lantmännen (spillolja och dyl från lantbruken), Stena (tandläkare mm) och Reci.

3.5 Insamlade mängder hushållsavfall regionalt 2005 samt trender

Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samlas dels in av kommunerna via direkt hämtning eller avlämning på återvinningscentraler, dels av producenterna på återvinningsstationer för sådant avfall som omfattas av producentansvar.

Under 2005 tog Sysav emot totalt cirka 320 000 ton i form av kärll-, trädgårds- och grovavfall från ägarkommunerna. I detta ingår också en del avfallsslag, t ex el- och elektronikavfall samt wellpapp m m, som omfattas av producentansvar, men som samlas in på Sysavs återvinningscentraler. Hushållens farliga avfall uppgick till omkring 1 600 ton, exklusive el- och elektronikavfall.

Mängden kärll-, trädgårds- och grovavfall som samlades i direkt från hushållen uppgick 2005 till 195 000 ton. Det motsvarar i genomsnitt 307 kg per person.

Utöver detta avlämnades vid återvinningscentralerna 120 000 ton, motsvarande 200 kg per person.

I genomsnitt tog Sysav således emot 507 kg avfall från varje invånare i regionen varav cirka 40 % lämnades in vid återvinningscentralerna.

Mängden hushållsavfall som togs emot hos Sysav ökade med 7 % mellan 2004 och 2005. Detta är en snabbare ökning än tidigare år, då ökningen låg på omkring 2-3 % årligen. Även mängden industriavfall som lämnas till Sysav ökar kontinuerligt, med hela 12 % under 2005. Sammantaget har avfallsmängderna in till Sysav ökat med 9 % under 2005.

3.5.1 Insamlade mängder hushållsavfall i Simrishamns och Tomelilla kommuner

Statistik för insamlade mängder avfall i Simrishamns och Tomelilla kommuner finns sammanfattat i bilaga 2.

⁷⁾ Naturvårdsverket. 2005. Strategi för hållbar avfallshantering – Sveriges avfallsplan.

4 Avfallsbehandling i Sydsåne

Av den mängd avfall totalt från hushåll och verksamheter som levererats till Sysav 2004, 870 000 ton, kunde drygt 90 % nyttiggöras och mindre än 10 % deponeras. Resultatet beror på en samverkan mellan allmänhetens källsortering, insamlingssystem för olika slags avfall och Sysavs sortering och behandlingsmetoder.

Av det avfall som samlas in från Sysavs ägarkommuner från hushållen och från verksamheter som genererar med hushållsavfall jämförligt avfall, är det en mindre del som deponeras, totalt knappt 4 %, bestående av grovavfall. Tabellen nedan visar hur hushållsavfallet från ägarkommunerna behandlas.

Utöver detta samlas förpackningar, tidningar och el- och elektronikavfall med producentansvar in av kommunerna. Utifrån de uppgifter som Förpacknings- och Tidningsinsamlingen uppger rör det sig om cirka 80 000 ton förpackningar och tidningar som samlas från Sysav kommunerna, samt 4 100 ton el- och elektronikavfall som behandlas av Sysav. Producentansvarsavfallet behandlas genom en kombination av olika metoder för resursutnyttjande, främst material- och energiutnyttjande. Med dessa siffror inberäknade i den totala mängden hushållsavfall från kommunerna blir andelen hushållsavfall från Sysavs ägarkommuner som deponeras 2,8 %.

Tabell 2: Behandlingsmetoder för olika typer av hushållsavfall inom Sysavs ägarkommuner 2005 (exklusive avfall med producentansvar). Alla uppgifter avser ton avfall.

Avfallstyp	Materialåtervinning	Förbränning med energiutvinning	Biologisk behandling	Deponering	Specialbehandling	Totalt
Brännbart avfall direkt till SYSAV ¹⁾		173 457				173 457
Brännbart avfall via ÅVC		21 586				21 586
Grovavfall direkt till SYSAV	955	7 431		2 229		10 615
Grovavfall via ÅVC	3 622	28 174		8 452		40 249
Trädgårdsavfall direkt till SYSAV			11 250			11 250
Trädgårdsavfall via ÅVC			29 000			29 000
Farligt avfall ²⁾					3 186	3 186
varav elavfall utan producentansvar ³⁾					1 716	1 716
varav småbatterier ⁴⁾						uppgift saknas
Bioavfall, central insamling			168			168
Bioavfall, anmäld hemkompostering ⁵⁾			68			68
SUMMA	4 578	230 648	40 486	10 681	3 186	289 579
%-uell fördelning	1,58	79,65	13,98	3,69	1,10	100,00

KOMMENTAR TILL TABELLEN:

Generellt: Tabellen visar den eller de typ(er) av resursutnyttjande som avfallet gått till efter primär behandling, dvs den första behandlingen avfallet genomgår efter insamling. Den primära behandlingen kan därefter följas av andra typer av behandling. Resultatet av dessa redovisas inte i tabellen.

Exempel på detta är behandling av brännbart avfall, som primärt går till förbränning med energiutvinning. Slagg och aska, som är en rest av det brännbara avfallet, behandlas därefter vidare. Askkan deponeras, medan slaggen sorteras, där huvuddelen resulterar i materialåtervinning i form av metallskrot och slaggrus. En del av resten deponeras och en liten del går till omförbränning med energiutvinning osv.

Uppgifter om latrin, slam från enskilda avloppsanläggningar samt slam från fettavskiljare saknas i tabellen. Dessa uppgifter finns

inte sammanställda för samtliga kommuner, men återfinns på andra ställen i denna avfallsplan.

¹⁾ I det brännbara avfallet som förs till Sysav ingår också mjukplast med producentansvar.

²⁾ Farligt avfall går efter sortering till olika typer av specialbehandling, som efter flera behandlingscykler resulterar i andelar av förbränning med energiutvinning, materialåtervinning och deponering beroende på avfallets sammansättning.

³⁾ Under 2005 ändrades producentansvaret för el- och elektronikavfall, så att andelen el- och elektronikavfall utan producentansvar blev mindre.

⁴⁾ Småbatterier från hushåll och verksamheter har samlats in gemensamt. Mängden från hushåll kan därför inte särskiljas. 2006 kommer insamlingen av småbatterier att läggas om, så att mängden som kommer från hushållen kan mätas

⁵⁾ Mängden bioavfall som går till hemkompostering är uppskattad utifrån antalet kända anmälningar om hemkompostering inom kommunerna under antagandet att varje hushåll som har anmält hemkompostering behandlar 130 kg årligen. Det finns dock många osäkerheter i denna uppskattning. Med största sannolikhet är det fler hushåll som har hemkompostering än vad antalet anmälningar återspeglar. En orsak till detta kan vara att många hushåll inte känner till att det enligt miljöbalken krävs anmälan till kommunen för att få hemkompostera bioavfall. Det kan även i vissa kommuner vara en ekonomisk fråga då anmälan är avgiftsbelagd. Vice versa kan det också vara hushåll som har anmält hemkompostering, pga av gynnsam taxekonstruktion, men som i praktiken inte hemkomposterar.

En sammanställning av Sysavs behandlingsanläggningar inom regionen finns i bilaga 3.1. I regionen finns utöver detta ett flertal aktörer som driver olika avfallsanläggningar. De största redovisas i bilaga 3.2.

4.1 ENERGIUTVINNING UR AVFALL

Allt brännbart avfall som samlas in i regionen transporteras till Sysavs förbränningsanläggningar belägna 5 km nordost om Malmö centrum på Sjölunda industriområde: avfallskraftvärmeverket med produktion av el och fjärrvärme och avfallsvärmeverket med fjärrvärmeproduktion. Även en del specialavfall förbränns, bl a sjukvårdens riskavfall och sekretessavfall, liksom trä och olika plaster mm från Sysavs Elektronikdemonteringsanläggning samt det brännbara avfall som sorteras ut ur blandat avfall.

Dessutom driver Sysav, i anslutning till sin anläggning på Sjölunda, en kremerings- och destruktionsanläggningen för bl a döda smådjur, riskavfall och tullbeslag.

4.2 BIOLOGISK BEHANDLING

4.2.1 Central biologisk behandling

Insamlat park- och trädgårdsavfall behandlas genom kompostering på Sysavs avfallsanläggningar i Malmö, Trelleborg, Ystad och S:t Olof. Den färdiga komposten säljs till såväl storförbrukare som enskilda hushåll.

Sysav planerar en rötningsanläggning för bioavfall som skall samlas in från restauranger, storkök, butiker och dylikt, och på sikt även från hushållen. Anläggningen beräknas vara i drift under senhösten 2006.

4.2.2 Biologisk behandling i lokalt

Biologisk behandling av park- och trädgårdsavfall

I Gladsax Hallar, Simrishamns kommun, finns en komposteringsanläggning för park- och trädgårdsavfall som drivs av Tekniska nämnden i Simrishamns kommun. Vid anläggningen komposteras park- och trädgårdsavfall från kommunal mark. Behandling sker genom öppen kompostering på platta. En gång varje eller vartannat år silas materialet med särskild maskin för återanvändning av produkten. De större fraktionerna komposteras ytterligare. Årligen produceras ca 1 000 m³ färdig kompostjord. Anläggningen är anmälningspliktig med SNI-koden 90.003-2 "Anläggning för biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är större än 10 ton per år.

4.3 FARLIGT AVFALL OCH ELEKTRONIKÅTERVINNING

Sysav svarar för insamling, temporär förvaring, behandling samt vidaretransport av farligt avfall till slutligt bortskaffande. I samband med detta sker sortering, ompaketering och behandling av avfallet. Verksamhet bedrivs vid mottagningsstationen på Spillepengsgatan i Malmö och på behandlingsplattan inom Spillepengs avfallsanläggning.

Sysav tar även emot förorenade massor till sina behandlingsplattor inom Spillepengs avfallsanläggning i Malmö och Albäcks avfallsanläggning i Trelleborg. På Hedeskoga i Ystad tar Vägverket hand om förorenade massor.

EI- och elektronikavfall transporteras till Sysavs Elektronikdemonteringsanläggning i Malmö. En viss del av detta avfall behandlas hos Sysav, annat skickas vidare till godkända anläggningar för slutligt omhändertagande.

4.4 MATERIALÅTERVINNING (INKL. ÅTERANVÄNDNING)

Sysav bedriver återvinning av trä och återvinning av bygg- och rivningsmaterial på sina anläggningar i Malmö, Trelleborg, Ystad och S:t Olof. På Sysavs anläggning i Malmö återvinns metaller och slaggrus från slagg från avfallsförbränning.

På Sysavs återvinningscentraler finns möjlighet att lämna användbara saker till återanvändning genom olika hjälporganisationer.

4.5 AVFALLSUPPLAG – DEPONERING

På Sysavs avfallsanläggningar i Malmö, Trelleborg, S:t Olof och Ystad deponeras icke farligt avfall. På dessa anläggningar finns sedan tidigare, då organiskt avfall deponerades, även bioceller där deponigas samlas upp och omhändertas för energiotvinning.

På grund av ny lagstiftning om deponering i ett direktiv från EG som skall vara uppfylld 2008 kommer anläggningarna i S:t Olof och Trelleborg att avslutas. Avslutningsplan för S:t Olof är upprättad och håller på att upprättas för Trelleborg.

Avsikten är att deponierna i Malmö och Ystad skall kvarstå och anpassas till de nya regelverken. I Malmö kommer dessutom ett nytt tillstånd enligt miljöbalken att sökas. Syftet är att få ett samlat och aktuellt tillstånd.

4.6 AVSLUTADE DEPONIER INKL BEDÖMNING AV RISK

I Simrishamns och Tomelilla kommuner finns 15 äldre avslutade deponier. Kontroller av dessa har gjorts sedan mitten av 1990-talet. Senaste miljöinventeringen genomfördes 1999. Vid utredningen undersöktes risk för förorenings-spridning och borringar och provtagning på grundvatten genomfördes. De undersökta deponierna redovisas översiktligt i tabell 1 och 2 nedan.

Tabell 3. Förteckning över avslutade deponier i Simrishamns kommun, med beskrivning, klassning och kommentarer.

DEPONIER i Simrishamns kommun	Avslutad	Deponerat avfall	Klass*	Kommentar
Åkarp, Åkarp 2:5	Efter 1969	Industri, hushåll, bygg, trädgård	2	Efter fältobservationer av SGU rapporterade 1996-05-28
Gyllebo, Vemmerlöv 87:1	Efter 1969	Industri, hushåll, bygg, trädgård	2	”-
Gladesax, Gladesax hallar 1:1	Efter 1969	Hushåll, bygg, trädgård	2	”-
Vallby, Glimminge 39:25			2	”-
Kyhl, Hoby 18:18	Efter 1969	Hushåll, trädgård, bygg	2	”-
Borrby, Borrby 42:1	Efter 1969	Hushåll, trädgård, bygg	2	”-
Simrislund, Simrishamn 3:146		Fyllnadsamassor	2	”-
Ravlunda 28:1	Efter 1969	Hushåll, bygg, rivning	4	”-
Kivik Hamnområdet	Efter 1969	Okänd (hushåll, trädgård, bygg)	4	”-
Ehnbergs (industriområde)	Efter 1969	Industriavfall	4	”-
Lergraven (industriområde)	Före 1969	Främst byggavfall (schaktmassor uppblandat m byggavfall och /eller asfalt)	4	”-
Simris 10:17 (Stengården)	Före 1969	Hushåll, trädgård, bygg	4	”-
Tommarp 144:4	Före 1969	Hushåll, trädgård, bygg	4	”-
Glimminge 103:1 (Vallby)	Efter 1969	Hushåll, trädgård, bygg	2	Riskklassning 1994-1995 efter uppmaning från länsstyrelsen

* Anmärkning:

- 1 – Upplag där mätningar och särskilda miljöskyddsåtgärder bedöms nödvändiga
- 2 – Upplag där kontroller och undersökningar måste ske
- 3 – Upplag som efter relativt enkla åtgärder kan överföras till grupp 4
- 4 – Upplag där särskilda miljöskyddsåtgärder fn inte förefaller nödvändiga

Tabell 4. Förteckning över avslutade deponier i Tomelilla kommun, med beskrivning och kommentarer kring risker för föroreningsspridning.

DEPONIER i Tomelilla kommun	Depone-rings-tid	Deponerat avfall	Kommentar/ Risk för spridning av förorening
Djupadal, Ullstorp 122:1		Alla typer av avfall	Kommunal tipp, användes innan Måsalycke öppnades. Förhöjda halter av bor, bly och zink har uppmätts i provtagningspunkt, värdena ligger dock under Livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten.
Onslunda, Onslunda 5:49		Alla typer av avfall	Har använts fram till Måsalycke öppnades. Viss tendens till förhöjda kadmiumhalt har noterats i borrhål, dock under Livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten.
Ångavången, Andrarum 2:1	-1970-80	Hushållsavfall	Inga anmärkningsvärda föroreningsnivåer har noterats.
Karlsberg, Södra Kvärestad 12:6	-1973	Hushållsavfall, byg-gavfall o slam	Inga anmärkningsvärda föroreningsnivåer har noterats.
Övrabyborg, Övrabyborg 35:1		Flera typer av avfall inkl. trädgårdsavfall och halmbalar	Förhöjda halter av kväve, fosfor och koppar har uppmätts. Värdena ligger dock under Livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten.
Nymölla, Nedraby 8:2	1960-1970	Sten och rivnings-massor	Risken för spridning av förorening bedöms som liten då ingen grundvattenström påträffats.
Smedstorp, Tjustorp 5:3			Inga anmärkningsvärda föroreningsnivåer har noterats.
Listarum, Listarum 28:1	- Ef 1969	Hushåll, bygg, trädgård	Förhöjda halter av bor, järn, klorid, zink, kadmium, AOX och ledningsförmåga, värdena ligger dock under Livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten. Marken består av genomsläppligt material varför risk för spridning av föroreningarna föreligger.

5 Samråd och miljöbedömning

5.1 BESKRIVNING AV SAMRÅD

Enligt miljöbalken 15 kap. 13 § skall respektive kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med fastighetsinnehavare och myndigheter när ett förslag till renhållningsordning upprättas. Vidare skall det ställas ut för granskning av allmänheten under minst fyra veckor innan förslaget antas. Nedan beskrivs hur samrådet och utställningen har genomförts.

Förslag till renhållningsordning (avfallsplan samt föreskrift) har i samrådet delgivits Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Simrishamns Kommun samt Myndighetsnämnden för miljö och bygg i Tomelilla Kommun.

Vidare ställdes förslaget ut under perioden 2006-06-01 - 2006-06-30 på följande platser: Stadshuset i Simrishamn, Kommunhuset i Tomelilla samt ÖKRAB's kontor på Måsalycke Avfallsanläggning. Förslaget fanns också tillgängligt elektroniskt på ÖKRAB's respektive de båda kommunernas hemsida. Utställningen annonserades ut i Ystad Allehanda, Skånska Dagbladet samt Sydsvenska Dagbladet den 1 juni.

Inga synpunkter inkom med anledning av samrådet och utställningen.

5.2 MILJÖBEDÖMNING AV AVFALLSPLANEN

Enligt miljöbalken 6 kap 11-18 §§ skall en strategisk miljöbedömning genomföras vid ändringar eller upprättande av planer och program som kan anses medföra betydande miljöpåverkan. Avfallsplaner hör till de planer som skall miljöbedömas (MB 15 kap 11 §). Syftet med den strategiska miljöbedömningen är att i ett tidigt skede av en besluts- och planeringsprocess beakta långsiktiga effekter och helhetsperspektivet ur miljösynpunkt. Den ska göra det möjligt att överväga och bedöma alternativa lösningar innan lösningar uppstår.

Naturvårdsverket arbetar för närvarande med att ta fram allmänna råd för hur en strategisk miljöbedömning för olika typer av planer, däribland avfallsplaner, skall genomföras och vad den skall innehålla. I avvaktan på de allmänna råden innehåller denna plan en översiktlig miljöbedömning av de effekter som inriktningsmålen och delmålen som denna plan föreslår medför. Denna presenteras i bilaga 5.

BILAGA 1. MÅL, ÅTGÄRDER OCH UPPFÖLJNING

Inriktningsmål 1 Farligt avfall skall omhändertas på ett miljöriktigt sätt	
<p>Nuläge och förutsättningar Farligt avfall från hushållen och verksamheter inom regionen samlas in och behandlas av Sysav eller annan aktör. Den stora delen av det farliga avfallet omhändertas därmed på ett miljöriktigt godtagbart sätt. Nationella studier har dock visat att allt farligt avfall inte sorteras ut. Det farliga avfallet som inte omhändertas på rätt sätt är en liten, men för miljön mycket betydande avfallsström. Inom denna kretsloppsplans tidsrymd fokuserar målet på att se till att allt farligt avfall hamnar i rätt insamlingssystem, dvs att mängden farligt avfall som felsorteras minskar.</p> <p>Uppfyllet av målet är starkt kopplat till att hushållen och verksamheterna vet <i>vad som är</i> farligt avfall och vet <i>var de ska lämna</i> det farliga avfallet. Det är alltså i hög grad en informationsfråga, varför delmål, åtgärder och uppföljning kopplas till kunskapsnivån om det farliga avfallet.</p>	
Delmål	Åtgärder
1. 2010 skall <i>hushållens</i> kunskap om vad som är farligt avfall och hur det skall hanteras vara förbättrad i förhållande till dagens nivå.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram riktad och samordnad informationsstrategi mellan Sysav och kommunerna. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i> System för kundanpassad insamling utreds och utvecklas. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i>
2. 2010 skall <i>verksamheternas</i> kunskap om vad som är farligt avfall och hur det skall hanteras vara förbättrad i förhållande till dagens nivå.	<ul style="list-style-type: none"> Uppsökande verksamhet och service till företag. <i>Ansvarig: Sysav</i>
<p>Uppföljning (avser båda delmålen) Under 2006 genomförs intervjuundersökningar för att fastställa dagens kunskapsnivå. Jämförande undersökningar genomförs under 2008 respektive 2010. <i>Ansvarig: Sysav</i></p>	

Inriktningsmål 2 Lättnedbrytbart organiskt avfall skall så långt som möjligt behandlas biologiskt	
<p>Nuläge och förutsättningar I nuläget sker biologisk behandling av park- och trädgårdsavfall i kommunernas / Sysav regi. Sysav planerar nu för utökad biologisk behandling genom en biogasanläggning. Då verksamheten är ny för bolaget, kommer fokus inom kretsloppsplanens tidsrymd att ligga på att uppnå en så hög kvalitet på insamlat material som möjliggör att resurserna i avfallet kan nyttjas och på driftoptimering. Kommunernas fokus för att uppnå målet blir att bygga upp de insamlingssystem som krävs.</p> <p>Sammantaget är det genväret från kommunerna med att starta upp insamlingen av avfallet i kombination med hur snabbt behandlingskapaciteten kan byggas upp som styr vilka årliga mängder insamlat och behandlat avfall som kan uppnås under perioden. Delmålet nedan är formulerat som en miniminivå, men resultatet kan bli högre.</p>	
Delmål	Åtgärder
Insamlings- och behandlingssystem byggs upp så att minst 25 000 ton bioavfall kan samlas in och behandlas biologiskt senast 2010. Behandlingen sker inledningsvis i samverkan med Malmö VA-verk. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till kretsloppet.	<ul style="list-style-type: none"> En regional biogasanläggning skall vara i drift 2006. <i>Ansvarig: Sysav genom Sysav Biotec.</i> Samtliga kommuner i Sysav-regionen skall under 2006 ha utrett vilka mängder bioavfall från restauranger, storkök, butiker, hushåll och dylikt som kan samlas in, och på vilket sätt det kan samlas in. Kundenpassade insamlingssystem prioriteras. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i> Ta fram riktad och samordnad informationsstrategi mellan Sysav och kommunerna. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i> Uppsökande verksamhet och service till företag. <i>Ansvarig: Sysav</i>
<p>Uppföljning Årlig uppföljning av vilka mängder som behandlas i den regionala anläggningen för biologisk behandling från och med att anläggningen är klar, samt vilken kvalitet insamlat avfall har. <i>Ansvarig: Sysav genom Sysav Biotec</i></p>	

Inriktningsmål 3 Förbättra den höga nyttjandegraden av resurser i form av material och energi i avfallet.	
<p>Nuläge och förutsättningar Av den mängd avfall totalt från hushåll och verksamheter som levererats till Sysav-koncernen nyttiggörs i dagsläget drygt 90 % och mindre än 10 % deponeras. Resultatet beror på en samverkan mellan allmänhetens källsortering, insamlings-system för olika slags avfall och Sysavs sortering och behandlingsmetoder. Nivån för nyttiggörandet är mycket hög, och för att bibehålla den nivån krävs ett ständigt förbättringsarbete, där nya kostnadseffektiva möjligheter att förbättra utnyttjandet av material och energi undersöks kontinuerligt.</p> <p>Fokus på avfallshanteringen i Sysav ligger därför i detta läge på att förbättra det existerande systemet för resursutnyttjande. Utöver delmålet nedan, kan även inriktningsmål 2 om biologisk hantering sortera under detta.</p> <p>Delmål 1 och 2 innebär att materialutnyttjandet ökar. Förbättrad sortering av glas och metall, både förpackningar och annat avfall, innebär vidare att mängden slagg efter förbränningen minskar, och att energiutbytet i förbränningsprocessen blir bättre.</p> <p>Delmål 3 innebär att materialutnyttjandet påverkas indirekt genom att drivkraften från marknaden ökar för de avfallslag som det finns mest användningsområden för. På så sätt skapas långsiktigt hållbara system för återvinning.</p>	
Delmål	Åtgärder
1. Sorteringen av tidningar och förpackningar skall förbättras.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram riktad och samordnad informationsstrategi mellan Sysav och kommunerna. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i>
2. Sorteringen av övrigt glas och metaller skall förbättras.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram riktad och samordnad informationsstrategi mellan Sysav och kommunerna. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig för de kommuner som så önskar</i>
3. Marknaden för återvunnet material ska förbättras genom att krav på användning av återvänt eller återvunnet material ökar vid inköp.	<ul style="list-style-type: none"> Rutiner införs av Sysav respektive kommunerna så att möjligheten att ställa krav på att återanvänt eller återvunnet material används övervägs vid inköp. <i>Ansvarig: Kommunerna respektive Sysav ansvarar för sina egna respektive krav på och genomförande av upphandling.</i>
<p>Uppföljning Delmål 1 och 2: Årlig uppföljning av vilka mängder tidningar och förpackningar som samlas in inom regionen via uppgifter från FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen). Årlig uppföljning av andel metaller i förbränningsresten. <i>Ansvarig: Sysav</i></p> <p>Delmål 3: 2006 utreds hur krav på produkter med återvunnet material ställs i dag vid Sysavs och kommunernas inköp. Jämförande uppföljning genomförs 2010. <i>Ansvarig: Kommunerna och Sysav, med Sysav som samordningsansvarig</i></p>	

BILAGA 2.
AVFALLSSTATISTIK SIMRISHAMNS OCH TOMELILLA KOMMUNER

Avfallstyp	Simrishamn 2005 (ton)	Tomelilla 2005 (ton)	Totalt 2005 (ton)
Brännbart avfall direkt till SYSAV ¹	6 359	3 155	9 514
Brännbart avfall via ÅVC	503	683	1 186
Grovavfall direkt till SYSAV	0	0	0
Grovavfall via ÅVC	1 249	1 747	2 996
Trädgårdsavfall direkt till SYSAV	575	94	669
Trädgårdsavfall via ÅVC	1 037	1 400	2 437
Farligt avfall	127	138	265
varav elavfall utan producentansvar	74	31	105
varav småbatterier ²	Finns ej registrerat		
Bioavfall, central insamling	0	0	0
Bioavfall, anmäld hemkompostering ³	12	15	27
Latrin	26	15	41
Slam från enskilda avlopp	6 100 m ³	5 500 m ³	11 000 m ³
Slam från fettavskiljare	96	51	147

Avfall som omfattas av producentansvar	Simrishamn 2005 (ton)	Tomelilla 2005 (ton)	Totalt 2005 (ton)	Mängd (kg/inv)
Hårdplastförpackningar (källa: FTI)	48	31	79	2,5
Metallförpackningar (källa: FTI)	66	43	110	3,4
Wellpapp (källa: FTI)	873	557	1 430	45
Pappersförpackningar (källa: FTI)	197	118	315	9,8
Tidningar (källa: FTI)	871	451	1 321	41
Glasförpackningar (källa: FTI)	561	300	862	27
Elavfall (källa: El-kretsen)	69	289	358	11
SUMMA	2 685	1 790	4 475	

KOMMENTARER TILL TABELLERNÄ:

Generellt: Mängder avfall som samlas in via ÅVC samt avfall med producentansvar bygger delvis på statistik över områden som kan bestå av flera kommuner. Avfall som samlas in via ÅVC samt elavfall med producentansvar har fördelats enligt Sysavs fördelningsnyckel. Övrigt avfall med producentansvar har av FTI fördelats jämnt mellan berörda kommuner i förhållande till antalet invånare.

- ¹) I det brännbara avfallet som förs till Sysav ingår också mjukplast med producentansvar.
- ²) Småbatterier från hushåll och verksamheter har samlats in gemensamt. Mängden från hushåll kan därför inte särskiljas. 2006 kommer insamlingen av småbatterier att läggas om, så att mängden som kommer från hushållen kan mätas
- ³) Mängden bioavfall som går till hemkompostering är uppskattad utifrån antalet kända anmälningar om hemkompostering inom kommunerna under antagandet att varje hushåll som har anmält hemkompostering behandlar 130 kg årligen. Det finns dock många osäkerheter i denna uppskattning. Med största sannolikhet är det fler hushåll som har hemkompostering än vad antalet anmälningar återspeglar. En orsak till detta kan vara att många hushåll inte känner till att det enligt miljöbalken krävs anmälan till kommunen för att få hemkompostera bioavfall. Det kan även vara en ekonomisk fråga i och med att anmälan är avgiftsbelagd. Vice versa kan det också vara hushåll som har anmält hemkompostering, pga av gynnsam taxekonstruktion, men som i praktiken inte gör det.

BILAGA 3.1
SYSAVS BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR

Mottagna mängder avfall vid Sysavs anläggningar år 2005. Sysav tar inte emot avfall från utlandet.

Anläggning	Metod för återvinning och bortskaffande	Typer av avfall	Tillförda mängder till behandling 2004 (ton)
Energianläggningar i Malmö			
Linje 1 och 2	Förbränning med energiutvinning (fjärrvärme)	Brännbart hushållsavfall och industriavfall, sekretess- och riskavfall, tullbeslag.	115 977
Linje 3	Förbränning med energiutvinning (fjärrvärme och el)	Brännbart hushållsavfall och industriavfall, sekretess- och riskavfall, tullbeslag.	231 512
Djurkremering	Förbränning	Döda smådjur, sekretessavfall	156
Totalt behandlad mängd			347 645

Spillepens avfallsanläggning i Malmö, Burlöv och Lomma			
	Sortering	Blandat industriavfall, grovavfall från hushåll, slagg, inert material.	229 212
	Kompostering	Park och trädgårdsavfall från hushåll och verksamheter.	40 802
	Flisning av trä	Rent och målat/limmat trä.	18 634
	Deponering	Askor, asbesthaltigt avfall, slaggrester, Bambergkaka, slamkaka, fettavskiljarslam, bildrör, grovavfall.	45 470
Totalt behandlad mängd			334 118

Albäcks avfallsanläggning i Trelleborg			
	Omlastning	Brännbart industri- och hushållsavfall.	15 808
	Sortering	Blandat industriavfall, grovavfall från hushåll, slagg, inert material.	25 873
	Kompostering	Park och trädgårdsavfall från hushåll och verksamheter.	5 327
	Flisning av trä	Rent- och målat/limmat trä.	2 910
	Deponering	Slaggrester, asbesthaltigt avfall, fettavskiljarslam, grovavfall.	1 012
Totalt behandlad mängd			50 930

Hedeskoga avfallsanläggning i Ystad			
	Omlastning	Brännbart industri- och hushållsavfall.	16 133
	Sortering	Blandat industriavfall, grovavfall från hushåll, slagg, inert material.	25 158
	Kompostering	Park och trädgårdsavfall från hushåll och verksamheter, rötslam.	27 970
	Flisning av trä	Rent- och målat/limmat trä.	1 928
	Deponering	Asbesthaltigt avfall, fettavskiljarslam, grovavfall.	2 984
	Behandling förorenad jord	Förorenade jordar.	3 620
Totalt behandlad mängd			77 793

Måsalycke avfallsanläggning i St Olof			
	Omlastning	Brännbart industri- och hushållsavfall.	9 974
	Sortering	Blandat industriavfall, grovavfall från hushåll, slagg, inert material.	8 325
	Kompostering	Park och trädgårdsavfall från hushåll och verksamheter, rötslam.	12 537
	Flisning av trä	Rent- och målat/limmat trä.	1 731
	Deponering	Asbesthaltigt avfall, fettavskiljarslam, grovavfall.	26 241
Totalt behandlad mängd			58 808

Lunds avfallsanläggning			
	Omlastning brännbart avfall	Brännbart industri- och hushållsavfall.	40 326
	Omlastning förpackningsmaterial	Förpackningar av papper, kartong, glas och plast	4 373
Totalt behandlad mängd			44 699

Kemianläggning i Malmö			
	Mottagning och mellanlagring av farligt avfall (kemikalier)	Farligt avfall (ej elavfall) från verksamheter.	23 583
		Farligt avfall (ej elavfall) från hushåll.	1 469
		Småbatterier	152
Totalt behandlad mängd			25 204

Elektronikdemontering i Malmö			
	Mottagning, demontering och sortering av farligt avfall (elavfall)	Elavfall från verksamheter.	3 211
		Elavfall från hushåll.	5 891
Totalt behandlad mängd			9 102

Återvinningscentraler			
Bunkeflo	Insamling från hushållen för vidare transport till behandling på Sysavs anläggningar.	Brännbart avfall, grovavfall, trädgårdsavfall, trä/virke, papper/well, glas, metallskrot, farligt avfall och loppis.	22 319
Gastelyckan			9 631
Gunnesbo			8 099
Hedeskoga			4 758
Kävlinge			10 731
Lilla Hammar			10 256
Måsalycke			3 172
Persåker			10 171
Simrishamn			4 247
Sjöbo			6 144
Sjölunda			15 450
Skurup			4 494
Staffanstorps			8 625
Svedala			6 444
Tomelilla			3 013
Totalt insamlad mängd			127 554

BILAGA 3.2 ÖVRIGA BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR INOM SYSAV-REGIONEN

Företag	Verksamhet	Lokalisering
Återbruket, Lunds Energi	Förbränningsanläggning för i huvudsak trä, papper o plast.	Lomma
Carl F	Återvinning, sortering, mellanlagring och omlastning av avfall. 75 000 årston.	Malmö
Ramneskogs	Sorteringsanläggning för 70 000 årston byggavfall, 20 000 ton skrot och 10 000 ton schaktmassor	Malmö
LBC Lastbilsterminalen	Mottagning av asfalt, betong och inerta massor för sortering och återvinning. 30 000 årston.	Terminal Blidögatan, Malmö
LBC Lastbilsterminalen		Västra hamnen, Malmö
LBC Lastbilsterminalen	Mottagning krossning och återvinning av asfalt, betong och inerta massor. 20 000 årston.	Kalkbrottet i Limhamn
ÅGAB	Krossning av avfall som är lämpligt för byggnads- eller anläggningsändamål. 10 000 årston.	Malmö
Lomma Entreprenad och Transport	Krossning, sortering och återvinning av byggavfall. 10 000 årston.	Lomma
VTM Riv AB	Krossning, sortering och återvinning av byggavfall. 10 000 årston.	Malmö
Metallteknik	Sortering av metall, bygg- och rivningsmaterial 10 000 årston.	Omma, Sjöbo
Malmö Metallteknik Kanik	Sortering och återvinning av byggavfall, järn och metall.	Bjärred

BILAGA 4.
ÅTERVINNINGSSATIONER I SIMRISHAMNS OCH
TOMELILLA KOMMUNER

Placering av kommunernas återvinningsstationer samt vilka fraktioner av producentansvarsavfall som tas emot på respektive insamlingsplats redovisas i tabellerna nedan. Insamling av tidningar och pappersförpackningar sker i gemensam behållare därav benämningen allpapp.

Återvinningsstationer SIMRISHAMNS KOMMUN	Glas	Hårdplast	Metall	Allpapp
BRANTEVIK				
- Gamla skolan, Råkullvägen	X			X
BASKEMÖLLA				
- Gladsaxvägen/Åbogatan	X	X	X	X
BORRBY				
- Klockareboden, Järnvägsg/Timmerg	X	X	X	X
GÄRSNÄS				
- Järnvägsstationen, Järnvägsgatan	X	X	X	X
HAMMENHÖG				
- Skånska Lantmännens silo, Brydeg.	X	X	X	X
KIVIK				
- Gamla idrottsplatsen, Solvisstigen	X	X	X	X
SIMRISHAMN				
- AG-Favör, Skanshillsgatan	X	X	X	X
- Brunnshallens p-plats, Yngve Östbergs v./Kristianstadsv.	X	X	X	X
- Preem, Storgatan	X			
SKILLINGE				
- Skeppshandeln, Branteviksvägen	X	X	X	X
ST. OLOF				
- Medborgarhuset, Hultg./Kapellg.	X	X	X	X
TOMMARP				
- Kalles Livs, Industrigatan 10	X	X	X	X
VIK				
- Nyhemsområdet, Viktoriavägen	X	X	X	X
Ö VEMMERLÖV				
- Järnvägsgatan/Snickaregatan	X	X	X	X

Återvinningsstationer TOMELILLA KOMMUN	Glas	Hårdplast	Metall	Allpapp
BRÖSARP				
- Götes Allköp, Bacsippevägen	X	X	X	X
ELJARÖD				
- Infarten till Sjöhusavägen	X	X	X	X
LUNNARP				
- Idrottsplatsen, Markvägen	X	X	X	X
ONSLUNDA				
- Lantmannavägen/Stationsvägen	X	X	X	X
SKÅNE TRANÅS				
- Kyrkans parkering, Helgonavägen	X	X	X	X
SMEDSTORP				
- Smedstorps Snickeri	X	X	X	X
SPJUTSTORP				
- Bakom Skånska Lantmännen, Simon Simonssons väg	X	X	X	X
TOMELILLA				
- COOP Extra/Preem, Adelgatan	X	X	X	X
- ICA Kvantum	X	X	X	X
TRYDE				
- Statoil	X	X	X	X

BILAGA 5. MILJÖBEDÖMNING AV AVFALLSPLANEN

1. Sammanfattning av planens innehåll

Denna avfallsplan innehåller tre prioriterade regionala inriktningsmål för avfallshanteringen inom Sysav-regionen under 2006-2010.

Sysavs motto för verksamheten om mesta möjliga återvinning och minsta möjliga deponering har tillsammans med de nationella miljökvalitetsmålen som berör avfallshantering legat till grund för och visat vägen för att ta fram de regionala inriktningsmålen.

Dessa är:

Farligt avfall skall omhändertas på ett miljöriktigt sätt.

Lättnedbrytbart organiskt avfall ska så långt som möjligt behandlas biologiskt.

Förbättra den höga nyttjandegraden resurser i form av material och energi i avfallet.

Till inriktningsmålen har delmål och åtgärder formulerats. Relevanta delmål och åtgärder ur Skånes miljömål och handlingsprogram, formulerade av länsstyrelsen i Skåne län, har beaktats vid framtagandet av delmålen och åtgärderna. Delmålen med tillhörande åtgärds punkter presenteras i bilaga 1 till avfallsplanen.

2. Noll-alternativ – effekterna av att planen inte genomförs

Avfallshanteringen i Sverige håller en mycket god standard ur ett internationellt perspektiv. Resurshushållningen är mycket god, och det är en mycket liten andel avfall som inte nyttiggörs på något sätt. Detta gäller i högsta grad även kommunerna i Sysav-regionen som genom sitt samarbete inom Sysav har haft möjlighet att utveckla avfallshanterings-systemet till den kombination av metoder för nyttiggörande som krävs för att utvinna så mycket material och energi som möjligt ur avfallet.

De direkta miljöeffekterna av avfallshanteringen hålls låga genom att verksamheterna är hårt reglerade genom lagstiftningen.

Att öka resursutnyttjandet i större grad innebär med dagens höga nivå till stor del kostsamma marginaleffekter. Fokus på avfallshanteringen i Sysav ligger därför i detta läge på att förbättra det existerande systemet för resursutnyttjande. Det innebär att felsorteringen av andelen farligt avfall skall minska. Det innebär också ett förbättrat resursutnyttjande för vissa avfallsslag, genom ökad biologisk behandling, ökad materialåtervinning och ett bättre energiutnyttjande.

Alternativet till att detta inte genomförs är alltså en redan i dag god resurshushållning, där enbart sådana avfallsslag som inte lämpar sig för annan behandling deponeras. Ett genomförande av planen innebär en förfining av dagens system med en långsiktigt bättre resurshushållning.

3. Planens miljöpåverkan samt åtgärder för att förhindra negativ miljöpåverkan.

Inriktningsmål 1: Farligt avfall skall omhändertas på ett miljöriktigt sätt.

Genom att sträva efter att farligt avfall hamnar i rätt behandlingssystem uppnås flera positiva miljöeffekter. Dels minskar risken för att diffusa och farliga ämnen sprids i samhället/naturen på grund av att de har hanterats på fel sätt, dels undviks driftsstörningar i behandlingssystemen med de negativa miljöeffekter som kan uppstå om det farliga avfallet inte sorteras ut.

Inriktningsmålet med tillhörande delmål innebär inte att något nytt behandlingssteg tillkommer, att transporter utökas, att mark tas i anspråk eller dylikt, utan att ett redan befintligt system utnyttjas i högre grad.

Inriktningsmål 2: Lättnedbrytbart avfall skall så långt som möjligt behandlas biologiskt

Målet innebär att resurser i form av energi och näring i avfallet utnyttjas. På sikt kan därmed användningen av fossila drivmedel och konstgjorda gödselmedel minska i regionen.

Energin i bioavfallet kan genom biogasproduktionen utnyttjas i form av fordonsgas, för elproduktion eller för uppvärmning. Samtidigt frigörs kapacitet för andra förnybara avfallsbränslen i Sysavs förbränningsanläggning. I systemet för drivmedel ersätts fossila bränslen när biogasen används som drivmedel, varför energiutnyttjandet förbättras ur klimatsynpunkt.

Negativa miljöeffekter kan fås genom att transportbehovet kan öka som en följd av att avfallet samlas in i flera fraktioner. Det finns dock exempel där införandet av insamling i flera fraktioner lett till minskat transportarbete. Vidare tas mark i anspråk för uppförande av en rötningsanläggning, och driften av denna påverkar miljön.

Föreslagen lokalisering för rötningsanläggningen är i anslutning till Sysavs avfallsförbränningsanläggning i Malmö. Tyngdpunkten av det avfall som kommer att föras till anläggningen finns i Malmöregionen, vilket ur transportsynpunkt motiverar lokaliseringen. Vid den valda placeringen finns en befintlig och gynnsam infrastruktur för införsel av avfall, utbyggd infrastruktur på gassidan, och även befintliga byggnader som kan användas. Vidare har placeringen en fördelaktig lokalisering i förhållande till Malmö VA-verk, som kommer att vara en aktiv part när det gäller själva rötningsdelen i processen.

Transportbehovet kan hållas nere ytterligare genom att samordnade transporter används så långt som det är möjligt, omlastning nyttjas där det är möjligt och dylikt. Förutsättningarna för miljövänliga transportsystem ökar genom de samordningseffekter som kan fås genom regional samverkan.

Negativ miljöpåverkan vid rötning kan bestå av utsläpp av ammoniak, lustgas och metan till luft. Denna påverkan minimeras genom att processen styrs och kontrolleras aktivt. Även luktproblem kan uppstå. Detta är ofta relaterat till vilken typ av avfall som tas in i anläggningen, t ex är risken för problem större vid hantering av slakteriavfall och fiskrens. Luktproblematiken kan hanteras genom att tillämpa erfarenheter från andra anläggningar vid hantering av inkommande avfall och vid driften.

Driften och kontrollen av anläggningen och hanteringen av avfallet kommer att regleras i anläggningens miljötillstånd.

Inriktningsmål 3: Förbättra den höga nyttjandegraden av resurser i form av material och energi i avfallet

Liksom mål 1 är detta mål inte kopplat till att någon verksamhet uppförs. Det leder alltså inte till någon direkt miljöpåverkan.

Målet syftar till att material som är lämpligt för materialåtervinning plockas ut innan avfallsförbränning och annan avfallsbehandling. Det medför den positiva miljöeffekten att uttaget av olika jungfruliga material kan minska i samhället. Dock används redan befintliga transport- och behandlingssystem för detta. Vidare minskar mängden deponerat material då resterna från avfallsförbränningen minskar genom att mängden inert material som hamnar i förbränning blir mindre. Ytterligare en positiv effekt är att energibalansen i förbränningsanläggningen förbättras då inerta material inte passerar igenom anläggningen och tar energi i anspråk.

BILAGA 6. PROJEKTORGANISATION M M

Arbetsgång

Sysav har samordnat arbetet med kommunernas renhållningsordningar för 12 ägarkommuner som önskat så. Arbetet har drivits i projektform. Målet med arbetet är att uppnå en samordnad och enhetlig avfallsplanering i Sysav-regionen.

En gemensam mall har skapats för kommunernas föreskrifter för avfallshantering. Mallen har granskats juridiskt och sedan anpassats till respektive kommun.

I arbetet med avfallsplaner har inriktningsmålen formulerats av arbetsgrupperna i samråd med projektets styrgrupp. Sysav har därefter stått för utformningen av de avsnitt som är gemensamma för alla kommuner. Sysav har också bistått kommunerna med hjälp att sammanställa deras egna avsnitt i planerna. Under arbetets gång har seminarier anordnats för att ta upp gemensamma frågor inom ramen för kommunernas renhållningsordningar.

Projektkommunikation

Som stöd i arbetet har projektet haft en webbsida som plattform för kommunikationen, den sk Kretsloppswebben. Där har styrgruppen och alla arbetsgrupper kunnat följa arbetet i alla kommuner eftersom dokumenten publicerats som arbetsmaterial allteftersom projektet framskridit. De som arbetar med samma frågor i de olika kommunerna har därmed kunnat dra nytta av varandras erfarenheter. Aktuella nyhetsartiklar, frågor och svar, länkar samt allt övrigt av intresse om projektet har också publicerats på kretsloppswebben.

För att löpande kommunicera om projektet med tjänstemän i Sysavs ägarkommuner, Sysavs styrelse, Sysavs chefer och arbetsledare m fl., ca 140 personer, har ett nyhetsbrev mailats ut ca en gång per månad.

Projektorganisation

Arbetet i projektet har bedrivits av projektgruppen i samverkan med respektive kommuns arbetsgrupp. En styrgrupp bestående av representanter från Sysav och delägarkommunerna har kopplats till arbetet. Sysavs tekniska delegation har fungerat som projektets referensgrupp.

Arbetet har utförts i en projektorganisation enligt nedan:

- Styrgrupp:
- Erling Alm, Ystad kommun
 - Lars-Erik Arvidsson, Simrishamns och Tomelilla kommun, t o m april 2005
 - Bengt Boman, Miljö och Teknik i Kävlinge kommun
 - Kjerstin Ekvall (tom maj 2005) / Aina Bryman (fr o m maj 2005), Informationsavdelningen Sysav
 - Monica Erlandsson, Malmö VA
 - Lennart Lindsjö, Kommunal Teknik Trelleborg
 - Tommy Nyström, Marknadsavdelningen Sysav
 - Håkan Rylander, VD Sysav
 - Anna Wilhelmsson Göthe, Lunds Renhållningsverk
- Projektgrupp:
- Birgitta Sundström, projektledare, Sysav
 - Jenny Åström, Sysav (fr o m okt 2005)
 - Elisabeth Hellwer, Sysav (fr o m nov 2005)

Kommunernas avfallsplaner:

- Ulrika Göthe (fd Kindesjö), WSP Environmental

Kommunernas föreskrifter om avfallshantering:

- Jörgen Leander och Marie Rytterstedt, Carl Bro, samt Jenny Åström, tidigare Carl Bro, numera Sysav.

Projektkommunikation:

- Marie Persson Nordqvist, informatör, Sysav, t o m maj 2005
- Monica Thomasson, Ulrika Rask Lindholm, Anneli Mannertorn och Ulf Holmkvist, Aktiv Kommunikation Öresund

Arbetsgrupper:

- Rune Jönsson, Burlöv
- Eva Landfors, Burlöv

- Bengt Boman, Kävlinge
- Lars Johansson, Kävlinge

- Lars Nordhemmer, Lomma
- Johnny Ohlin, Lomma
- Lena Åkesson, Lomma

- Lena Wallin, Lund
- Anna Wilhelmsson Göthe, Lund

- Bengt Andersson, Malmö
- Ebba Fagrenius, Malmö

- Elisabeth Hellwer, Simrishamn
- Bo Persson, ÖKRAB
- Lars-Olov Strand, Tomelilla

- Johan Johansson, Sjöbo
- Kjell-Åke Olofsson, Sjöbo

- Michael Horn, Skurup
- Tommy Olofsson, Skurup
- Erik Torkelsson, Skurup

- Lars Karlsson, Staffanstorp
- Olle Nilsson, Staffanstorp

- Tom Andersson, Svedala
- Anna Cedergren, Svedala

- Mathias Lindsjö, Trelleborg
- Sven Tilly, Trelleborg

- Birgitta Hartler, Vellinge
- Jan Svensson, Vellinge

- Annette Kronvall, Ystad
- Carl Johan Bernelid, Ystad
- Inga-Lill Lassen, Ystad
- Britt Westberg, Ystad

Referensgrupp:

- Sysavs Tekniska delegation

BILAGA 7. DEFINITIONER OCH ORDFÖRKLARINGAR

Förklaring av begreppet avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en kategori enligt avfallsförordningen och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Med **hushållsavfall** avses avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från yrkesverksamhet. Det är sådant avfall som regelmässigt uppkommer vid nyttjande av permanent- eller fritidsbostad, inklusive campingplatser, hamnar o dyl, inklusive latrin och slam.

Begreppet **avfall som är jämförligt med hushållsavfall** avser avfall från annan verksamhet såsom industrier, affärsrörelser och annan likartad verksamhet och som i renhållningssammanhang är jämförligt med avfall som kommer från hushåll. Det är sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor oavsett ändamål eller verksamhet uppehåller sig inom en lokal eller i en anläggning.

I begreppet ingår bl a köksavfall (inkl fettavskiljarlam), städsopor och toalettavfall från lokaler eller verksamhet som inte i första hand är avsedd att tillgodose ett bostadsbehov. Som exempel kan nämnas sådant avfall från hotell, restaurang, omklädningsrum och personalmatsal, järnvägs- och busstation, skolor, fritidsanläggningar och samlingslokaler.

I begreppet ingår också sedvanligt kontorsavfall, konventionellt avfall från sjukhus och andra vårdinrättningar, övrigt i handel (såsom stormarknader, livsmedelsbutiker, osv) och hantverk uppkommande avfall, inklusive fett från fettavskiljare, som med hänsyn till art och mängd är jämförligt med avfall från hushåll.

I begreppet ingår inte exempelvis butiksemballage i större omfattning, branschspecifikt avfall från livsmedelsindustrier, avfall från bensinstationer utan livsmedelsförsäljning, avfall som är från själva verksamheten och som till sitt innehåll liknar hushållens grovavfall samt slam från avloppsanläggningar som är anmälnings- eller tillståndspliktiga.

Definition och förklaring av olika avfallsslag

Med **kärlavfall** avses sådant avfall som normalt läggs i soppåsen i ett hushåll sedan andra avfallsslag har sorterats ut. Klassas som brännbart avfall.

Med **bioavfall** avses biologiskt lättnedbrytbart livsmedelsavfall från hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustri och som av kommersiell eller annan orsak inte gått till konsumtion.

Med **grovavfall** avses avfall från hushåll som är så tungt eller så skrymmande att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Med **trädgårdsavfall** avses sådant avfall som uppkommer vid normal skötsel av trädgården till en permanent- eller fritidsbostad. Sten, jord och grus av olika slag, grövre grenar, rotklumpar, stammar o dyl är grovavfall och ingår inte i begreppet trädgårdsavfall.

Med **el- och elektronikavfall** avses avfall från elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som har eller har haft en elektrisk eller elektronisk funktion.

Förklaring av olika typer av insamlingsstationer

Återvinningscentraler är bemannade större anläggningar med särskilt öppethållande för mottagning av sorterat avfall som enskilda hushåll får transportera bort (dvs grov- och trädgårdsavfall, batterier och elektronikavfall). Återvinningscentralerna drivs av Sysav.

Miljöstationer är mindre anläggningar för mottagning av sorterat farligt avfall från enskilda hushåll. Stationer finns t ex på återvinningscentraler eller bensinmackar. Miljöstationerna drivs av Sysav.

Återvinningsstationer är obemannade mindre platser med containrar och liknande behållare för returpapper och förpackningar. Vid återvinningsstationerna finns även holkar för småbatterier som ska samlas in av kommunen. Återvinningsstationerna drivs av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI).

Andra begrepp

Producentansvar innebär att det är producenterna som ansvarar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel, inklusive omhändertagande som avfall. Producenterna skall för dessa avfallsslag se till att det finns lämpliga insamlingssystem. Producenterna ska också se till att avfallet återanvänds, materialåtervinns, energiutvinns eller tas om hand på något annat miljömässigt godtagbart sätt. Lagreglerat producentansvar finns för förpackningar av olika materialslag, tidningar, däck, bilar samt elektriska och elektroniska produkter.

Simrishamns kommun
272 80 SIMRISHAMN
Tel 0414-81 90 00
www.simrishamn.se

**Tomelilla
kommun**

Tomelilla kommun
Gustafs Torg 16, 273 80 TOMELILLA
Tel 0417-180 00
www.tomelilla.se